

P6_TA(2008)0506

Europeiska rådets möte den 15-16 oktober 2008

Europaparlamentets resolution av den 22 oktober 2008 om Europeiska rådet den 15–16 oktober 2008

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte den 15-16 oktober 2008,
- med beaktande av Europeiska rådets rapport och kommissionens uttalande om Europeiska rådets möte den 15–16 oktober 2008,
- med beaktande av rådets slutsatser om EU:s tillsynsramar och arrangemang för finansiell stabilitet av den 14 maj 2008, och rådets slutsatser om dessa frågor av den 3 juni 2008, 4 december 2007 och 9 oktober 2007,
- med beaktande av artikel 103.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. EU befinner sig i en kritisk situation på grund av finanskrisen, klimatförändringen och behovet av att fastställa tydliga institutionella ramar.
 - B. Dagens finanskris, som utlöstes av amerikanska subprimelån och som bland annat har sitt ursprung i den amerikanska centralbankens under många år alltför expansionistiska penningpolitik, bristen på insyn i finansmarknaderna, alltför hög belåning inom finansinstituten, bristfällig tillsyn över finansmarknaderna, dåliga kreditvärderingar och felaktiga antaganden om utvecklingen av fastighetspriserna, har spridit sig över hela världen på grund av att marknaderna är allt mer integrerade.
 - C. Innovationer på finansmarknaden kan vara till nytta men sådana finansiella produkter behöver vara reglerade och transparenta så att man kan säkerställa en rätt avvägning mellan effektivitet och stabilitet. Finansmarknaderna bör tjäna den reala ekonomin.
 - D. De befintliga verktygen har inte kunnat hindra finanskrisens konsekvenser på ett sådant sätt att de kollektiva kostnaderna minimeras och risker kan undvikas. Det finns ett behov av att säkerställa en enhetlig tillsyn på EU-nivå över de allt mer integrerade europeiska finansmarknaderna. Finansiell stabilitet och krisförvaltning involverar dock många andra aktörer än enbart tillsynsmyndigheter.
 - E. I ordförandeskapets slutsatser om finanskrisen nämns inte Europaparlamentet som medlagstiftare vid genomförandet av Europeiska rådets beslut.
 - F. De parlamentariska förfarandena för ratificering av Lissabonfördraget har slutförts i 24 medlemsstater. De institutionella reformerna i Lissabonfördraget måste snarast genomföras så att Europeiska unionen kan fungera smidigt och på ett balanserat sätt med fullständig demokratisk granskning.
 - G. För viktiga händelser under 2009, särskilt valet till Europaparlamentet och inrättandet av

den nya kommissionen, krävs tydlighet vad gäller de institutionella bestämmelser som ska gälla.

- H. EU spelar en viktig roll i världen i kampen mot klimatförändringarna, både genom sitt ledarskap i internationella förhandlingar och de avsevärda utsläppsminskningar som EU har åtagit sig att genomföra i de 27 medlemsstaterna. Europeiska rådet den 8 och 9 mars 2007 åtog sig i detta avseende att uppnå minskningar av utsläppen av växthusgaser på minst 20 procent senast 2020, vilket skulle öka till 30 procent om en övergripande internationell överenskommelse kunde nås.
- I. Kampen mot klimatförändringen är en central fråga och ett mål för Europeiska unionen som bör hanteras genom en övergripande och flexibel strategi på internationell nivå.
- J. Uppnåendet av Lissabon-/Göteborgsstrategins och klimat- och energipaketets mål kräver långsiktiga investeringar. Europeiska investeringsbankens (EIB) roll i detta sammanhang måste ytterligare förstärkas.

Makroekonomiska konsekvenser av den globala finanskrisen för den reala ekonomin

1. Europaparlamentet betonar starkt betydelsen av att snabbt och på ett mycket samordnat sätt vidta europeiska makroekonomiska åtgärder för att stimulera den globala ekonomiska tillväxten. Parlamentet påpekar dock att principerna för stabilitets- och tillväxtpakten inte får urholkas och att medlemsstaterna bör sträva efter att konsolidera de offentliga finanserna.
2. Europaparlamentet är allvarligt bekymrat över situationen på finansmarknaderna och uppmanar till en ytterligare förstärkning av samordnade åtgärder för att återställa förtroendet för marknaderna.
3. Europaparlamentet välkomnar ordförandeskapets godkännande av de beslut som fattades av eurogruppen den 12 oktober 2008, eftersom det är ett första viktigt och samordnat steg för att återupprätta förtroendet för finansmarknaderna, främja lån mellan bankerna och öka bankernas egna medel så att de kan fortsätta att låna ut till företag och hushåll. Parlamentet håller med om att dessa åtgärder var nödvändiga för att begränsa den nuvarande finansiella krisen.
4. Europaparlamentet anser att det är av största vikt att medlemsstaterna uppvisar ett starkt engagemang och en effektiv krisförvaltning för att återställa goda marknadsförutsättningar, eftersom detta är en central faktor för förtroendet. Parlamentet anser att det inledande mötet mellan stats- och regeringscheferna i euroområdets länder, som fattar beslut i denna egenskap, måste vidareutvecklas.
5. Europaparlamentet konstaterar att krisen har verkningar bortom finansmarknaderna, särskilt när det gäller företagens livskraft, arbetstillfällena, personliga finanser och små och medelstora företag, och att denna verkan skulle ha varit oförutsägbar om nationella myndigheter, Europeiska centralbanken (ECB) och andra centralbanker inte hade vidtagit åtgärder för att återställa förtroendet för det finansiella systemet.
6. Europaparlamentet betonar behovet av åtgärder på området för finansiell stabilitet och systemrisk. Kommissionen och rådet uppmanas att i dessa tider av ekonomisk förvändhet blåsa nytt liv i Lissabonagendan och anta medlemsstaternas nationella

reformprogram fram till slutet av detta år i syfte att skydda EU-medborgarnas jobb och inkomster.

7. Europaparlamentet är övertygat om att det krävs hållbara och tillväxtinriktade makroekonomiska förhållanden. En löpande tillgång till krediter för medborgare och små och medelstora företag och investeringar i EU-infrastrukturer är av enorm betydelse för att undvika en dramatisk nedgång i ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Parlamentet betonar den roll som EIB kan spela i detta sammanhang.

En strategi för att ta sig ur finanskrisen

8. Europaparlamentet är fast beslutet att stödja åtgärder som kan få likviditeten att återvända till marknaderna så att utlåningen till företag och enskilda kan återupptas. Parlamentet är medvetet om behovet att försäkra skattebetalarna om att alla åtgärder som vidtas är till för att lösa deras problem och noterar att återställandet av finansiell stabilitet är livsviktigt för framtida ekonomisk tillväxt. Medlemsstaterna uppmanas att se över det rådande finanssystemets funktion om de menar allvar med sin vilja att återupprätta förtroendet för finansmarknaderna och angripa finanskrisen på ett övergripande sätt.
9. Europaparlamentet välkomnar varmt kommissionens snabba och genomgripande reaktion när det gäller tillämpningen av statsstödsregler på åtgärder avseende finansiella institut. Kommissionen uppmanas att i samband med de nödåtgärder som ska övervakas strikt inrätta en ämnesövergripande grupp, med bland annat expertis från GD Konkurrens, de tre nivå 3-kommittéerna och Europeiska centralbankssystemet, för att samla kunskaper och erfarenheter och verka för att avgöranden i alla medlemsstater är balanserade, opartiska och välgrundade.
10. Europaparlamentet uppskattar kommissionens beslut att inrätta en högnivågrupp för att utarbeta en tillsynsstruktur som är solid och hållbar och som skapar förutsättningar för en bättre integration och samordning mellan sektorer och över landgränser. Det är viktigt att gruppen ges ett exakt mandat inom en kort tidsram och att den rapporterar till rådet, kommissionen och Europaparlamentet.
11. Europaparlamentet ställer sig bakom förslaget att inrätta en ”finanskrisenhet”, och uppmanar rådet att dessförinnan nå enighet om hur enheten ska fungera och samarbeta med den redan etablerade högnivågruppen. Parlamentet är starkt kritiskt till att det inte får delta i denna krisenhet. Europaparlamentet stöder att det inrättas ett mer kraftfullt system för tidig varning som drivs av kommissionen och av Europeiska centralbanken och som ges samordnings- och verkställighetsbefogenheter där nivå 3-kommittéer bör delta.
12. Europaparlamentet godkänner rådets beslut att stärka EIB:s roll som långivare och låntagare.
13. Europaparlamentet oroas av att risker skapas på finansmarknaderna som en följd av omfattningen av de statliga stödpaketet, och anser det viktigt, med tanke på skattebetalarnas intressen och medlemsstaternas budgetar, att det vid varje tillfälle som offentliga medel satsas på att rädda ett finansiellt institut också krävs offentlig kontroll, förbättringar av styrelseformerna, ersättningsbegränsningar, en stark redovisningsskyldighet gentemot offentliga myndigheter och investeringsstrategier för realekonomin.

Åtgärder för att förbättra regleringen

14. Europaparlamentet uppmanar rådet att agera tillsammans med parlamentet och kommissionen uppmanas att utnyttja sin initiativrätt och föreslå åtgärder för att stärka EU:s ram för reglering och övervakning samt krishantering på EU nivå.
15. Europaparlamentet betonar att man noggrant måste analysera orsakerna till dagens finanskris, och särskilt kontrollera huruvida tillsynen har varit tillräcklig och om gällande regler har följts. Parlamentet upprepar sin begäran om följande lagstiftningsåtgärder i synnerhet beträffande reglering och tillsyn av bankväsendet, kreditvärderingsinstitutens roll, värdepapperisering och tillsyn av värdepapperiseringen, hedgefonder och andra typer av nya institutioner, belåningens roll, krav på insyn, likvideringsregler, clearingn av OTC-marknader och krisförebyggande mekanismer. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag om att höja minimiskyddet för banksättningar, och upprepar sitt åtagande att snabbt granska förslaget.
16. Europaparlamentet pekar än en gång på behovet att stärka Lamfalussy-förfarandet i enlighet med sin resolution av den 9 oktober 2008 med rekommendationer till kommissionen om uppföljningen av Lamfalussyprocessens framtida tillsynsstrukturer¹. Härmed avses även tillsynen, med kollegier av nationella myndigheter, av de största gränsöverskridande finansgrupperna liksom fastställandet av en klar rättslig status samt utökade befogenheter för nivå 3-kommittéerna som ett sätt att stärka tillsynen inom EU och främja den internationella dialogen och den politiska samordningen på detta område.
17. Europaparlamentet påpekar att en kris som sprider sig utanför nationella jurisdiktioner inte kan hanteras enskilt av nationella myndigheter och att samarbete och ömsesidig tillit mellan tillsynsmyndigheter vid gränsöverskridande kriser är av avgörande betydelse. Parlamentet uppmanar kommissionen och behöriga nationella myndigheter att tillsammans utarbeta lämpliga förslag till effektiv krishantering för vidare diskussion i parlamentet. Europaparlamentet fäster uppmärksamheten på vikten av att ha en förstärkt samordning på EU-nivå inför möten på G8-nivå. Parlamentet tror helhjärtat på globala lösningar på krisen, där man verkar för att inrätta en ny internationell finansiell ordning, med en reform av Bretton Woods-institutionerna.
18. Europaparlamentet välkomnar initiativet att snarast möjligt försöka få till stånd en internationell konferens för att diskutera vilka reglerings- och tillsynsåtgärder som måste vidtas som en reaktion på den nuvarande krisen. Parlamentet är övertygat om att EU måste spela en ledande roll när den internationella finansstrukturens framtid ska diskuteras. Europeiska rådet och kommissionen uppmanas att involvera Europaparlamentet i denna process.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast möjligt lägga fram ett förslag om översyn rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar².

Lissabonfördraget

20. Europaparlamentet upprepar att det respekterar utgången av den irländska

¹ Antagna texter, P6_TA(2008)0476.

² EUT L 157, 26.6.2003, s. 38

folkomröstningen liksom resultaten från övriga medlemsstaters ratificeringsprocesser och anser att det är möjligt att tillmötesgå de önskemål som det irländska folket gett uttryck för och därigenom hitta en lösning som kan accepteras av alla före Europavalet. Parlamentet står redo att erbjuda Irlands regering och parlament allt stöd de behöver för att lägga fram ett förslagspaket som kan lägga grunden för en bredare och mer kunskapsbaserad samstämmighet hos den irländska allmänheten om landets framtid inom ett reformerat och stärkt EU och som kan accepteras av Irlands partner.

21. Europaparlamentet uppmanar Europeiska rådet att vid sitt nästa möte fastställa en metod och en tidtabell som skulle göra det möjligt att uppnå detta resultat.

Energi och klimatförändringar

22. Europaparlamentet menar att EU:s klimatmål efter 2012 inte bör ifrågasättas som en följd av den nuvarande internationella finanskrisen. Parlamentet förbinder sig att samarbeta med rådet och kommissionen för att finna en ändamålsenlig och smidig överenskommelse om klimat- och energipaketet på kortast möjliga tid. Parlamentet betonar dock att det är av avgörande betydelse för EU:s industri, de anställda och konsumenterna att de åtgärder som planeras för att nå dessa mål grundligt utvärderas så att man kan fastställa deras inverkan på EU-företagens sektoriella och allmänna konkurrenskraft. Parlamentet erinrar rådet om att detta är ett medbeslutandeförfarande där kvalificerad majoritet krävs.
23. Europaparlamentet uppmanar rådet att bibehålla de föreslagna ambitiösa målen, nämligen att 20 procent av gemenskapens totala energikonsumtion ska komma från hållbara och förnybara energikällor och att 10 procent av energin inom varje medlemsstats transportsektor ska komma från hållbara och förnybara energikällor senast 2020.
24. Europaparlamentet konstaterar att Europeiska rådet har gett sitt stöd till förslaget att höja ribban till 30-procentiga minskningar om en internationell överenskommelse ingås, förutsatt att andra industriländer åtar sig att göra motsvarande minskningar och att ekonomiskt mer avancerade utvecklingsländer bidrar med minskningar som på lämpligt sätt motsvarar deras ansvarsskyldighet och kapacitet.
25. Europaparlamentet påminner om att det är avgörande för EU:s industri att nödvändiga flexibilitetsåtgärder införs för de sektorer som är mest drabbade av utlokalisering, koldioxidläckage och förlorad konkurrenskraft.
26. Europaparlamentet uppmärksammar att den potential som tekniken för avskiljning och lagring av koldioxid har när det gäller att minska energisektorns och industrins koldioxidutsläpp har erkänts av bl.a. den mellanstatliga panelen för klimatförändringar. Parlamentet uppmanar därför rådet att se till att tillräckliga medel avsätts för att de tolv demonstrationsprojekt som det har efterlyst kan komma i drift senast år 2015.
27. Europaparlamentet erinrar om att förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppsnormer för nya personbilar som del av gemenskapens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon (KOM(2007)0856) måste ingå som ett av lagstiftningsförslagen i klimat- och energipaketet.

Energisäkerhet

28. Europaparlamentet efterlyser ett starkt politiskt åtagande att utveckla en koldioxidsnål ekonomi i EU med ökad användning av inhemska resurser, decentraliserad energiproduktion och energibesparingsåtgärder för att främja förnybara, energieffektiva och andra koldioxidsnåla energikällor, fullfölja diversifieringen av energiförsörjningen och minska beroendet av importerade fossila bränslen, eftersom detta är den mest logiska reaktionen på högre oljepriser. Parlamentet ställer sig bakom prioriteringen att dessa strategiska åtgärder måste åtföljas av starka finansiella åtaganden inom forskning och utveckling.
29. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att med beslutsamhet följa parlamentets rekommendationer om en gemensam europeisk extern energipolitik, särskilt genom att främja EU:s enighet i förhandlingarna med energileverantörer och transitländer och försvara EU:s intressen som helhet, utveckla en effektiv energidiplomati, anta effektivare svarsmekanismer vid krissituationer och garantera diversifieringen av energileverantörerna. Parlamentet påminner om behovet av att i detta syfte anta en strategi, åtföljd av de instrument som behövs för att genomföra den. Särskild uppmärksamhet måste inriktas på byggandet av nödvändiga sammankopplingar som saknas, i synnerhet i Östeuropa.
30. Europaparlamentet välkomnar rådets uppmaning att förstärka och komplettera den nödvändiga infrastrukturen och uppmanar kommissionen att förverkliga de transeuropeiska energinäten och att upprätta en prioriterad sammankopplingsplan utan att försumma infrastruktur för mottagning och återförgasning av flytande naturgas och anläggningar för dess lagring. Parlamentet gläds åt att särskild uppmärksamhet ägnas de isolerade regionerna i EU och framhåller vikten av ytterligare utbyggnad av europeisk sammankopplings- och nätinфраstruktur för att öka andelen havsbaserad vindkraft på marknaderna. Parlamentet konstaterar att gränsöverskridande sammankopplingar kommer att kräva specialåtgärder, exempelvis förmånsfinansiering och skattebefrielse, och att en komplettering av de länkar som saknas i de transeuropeiska näten kommer att förbättra försörjningstryggheten och bidra till ett fullbordande av den inre marknaden.
31. Europaparlamentet framhåller vikten av ett förstärkt samarbete med grannländerna i Svartahavsregionen genom en institutionell och multilateral mekanism, bland annat i frågor om säker energiförsörjning och transit, och ökad marknadstransparens.
32. Parlamentet understryker att tryggheten av energiförsörjningen är en prioritet för EU och att utvecklingen av gemensamma EU-projekt för förnybara energikällor därför måste inneha en nyckelroll i arbetet med att trygga energiförsörjningen och samtidigt fullgöra Lissabon- och Göteborgsmålen.
33. Europaparlamentet understryker att energieffektivitet inte bara är det kostnadseffektivaste sättet att minska utsläpp av växthusgaser utan även har en positiv inverkan på ekonomin i form av lägre bränslekostnader och en utökad köpkraft för konsumenterna för andra typer av varor och tjänster. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att påskynda genomförandet av energieffektiva strategier och av befintlig lagstiftning.
34. Europaparlamentet anser att en fullt ut fungerande inre marknad är av största vikt för en trygg försörjning. EU:s energimarknad är ännu inte helt fullbordad, och ett fullständigt genomförande är absolut nödvändigt. Parlamentet välkomnar uppmaningen att slutföra lagstiftningspaketet om den inre energimarknaden före lagstiftningsperiodens slut. Rådet uppmanas att inleda förhandlingar med parlamentet om lagstiftningspaketet om den inre

energimarknaden på grundval av den politiska överenskommelse som nåddes i energirådet den 10 oktober 2008.

Den europeiska pakten för invandring och asyl

35. Europaparlamentet välkomnar det franska ordförandeskapets initiativ om en europeisk pakt för invandring och asyl, såtillvida att denna främjar ett konsekvent och välavvägt angreppssätt när det gäller migration med det dubbla syftet att tillhandahålla kanaler för laglig invandring och samtidigt bekämpa illegal invandring. En gemensam invandringspolitik bör utgå från antagandet att invandrare är individuella samhällsmedlemmar och potentiella medborgare, och medlemsstaterna bör dessutom försöka införa tydliga och effektiva strategier för social delaktighet och integration. Parlamentet anser därför att pakten måste åtföljas av konkreta lagstiftningsförslag.
36. Europaparlamentet är överens med rådet om att den europeiska pakten för invandring och asyl bör tillhandahålla en ram för åtgärder under framtida ordförandeskap.

Uppföljning av Europeiska rådets möte den 1 september 2008

37. Europaparlamentet anser att konflikterna i Kaukasus inte kan lösas militärt och fördömer kraftfullt alla dem som tagit till våld för att förändra situationen i de georgiska utbrytarområdena Sydossetien och Abchazien.
38. Europaparlamentet påminner om Rysslands oproportionerliga militäraktion i Georgien i början av augusti 2008 och dess djupa intrång i landet liksom det ensidiga beslutet att erkänna Abchaziens och Sydossetiens självständighet.
39. Europaparlamentet uppmanar Ryssland att respektera Georgiens suveränitet och territoriella integritet samt okränkbarheten i landets gränser, vilka erkänts av samtliga EU-medlemsstater.
40. Europaparlamentet betonar att EU måste se över sin politik gentemot Ryssland om landet inte skulle fullgöra sina åtaganden enligt överenskommelserna den 12 augusti och 8 september 2008.
41. Europaparlamentet välkomnar rådets inställning till situationen i Georgien och erinrar om åtagandena i avtalen från den 12 augusti och den 8 september. De ryska truppernas tillbakadragande från de områden som gränsar till Sydossetien och Abchazien är ett mycket viktigt ytterligare steg. Parlamentet kräver att flyktingarna ska kunna återvända snabbt och under säkra förhållanden och med utsända EU-observatörer på plats. Parlamentet beklagar de strandade förhandlingarna mellan Ryssland och Georgien i Genève den 15 oktober 2008.
42. Europaparlamentet beklagar vidare att Europeiska unionens övervakningsuppdrag (EUMM) i Georgien inte fått tillåtelse att gå in i de två utbrytarregionerna, där Ryssland planerar att stationera 7 600 reguljära armésoldater, vilka ska ersätta de små kontingenterna med ryska fredsbevarande soldater som utplacerades i de båda territorierna efter eldupphöravtalen 1992–1994.
43. Europaparlamentet ser fram emot slutsatserna från den internationella givarkonferensen för Georgien den 22 oktober 2008 och välkomnar kommissionens föresats att erbjuda

Georgien ett starkt politiskt, ekonomiskt och praktiskt stöd. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå och snabbt vidta åtgärder som syftar till återanpassning och återställande av konfliktområden samt att öka det humanitära biståndet för att människor som drabbats av kriget ska kunna få nya hem och tak över huvudet inför vintern.

44. Europaparlamentet konstaterar att alla återstående frågor måste lösas vid den internationella konferensen i Genève, i synnerhet när det gäller situationen och framtiden för Sydossetien och Abchazien, särskilt med tanke på den fortsatta ryska militära närvaron i Akhalgori och Perevi i Sydossetien och Kodori Gorge i Abchazien. Fram till dess kan förbindelserna mellan EU och Ryssland inte till fullo normaliseras.
45. Europaparlamentet påminner de ryska myndigheterna om att det är viktigt att garantera att enskilda personer och icke-statliga organisationer som är engagerade i försvaret av mänskliga och medborgerliga rättigheter kan verka i enlighet med Rysslands åtaganden inför Europarådet och utan att trakasseras.
46. Europaparlamentet uppmanat rådet och kommissionen att överväga att tillämpa det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet och det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter selektivt på Vitryssland genom mer stöd till det vitryska civila samhället. Parlamentet poängterar att Vitrysslands demokratiska opposition måste involveras fullt ut i dialogen mellan EU och Vitryssland
47. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att inleda en verklig dialog med de vitryska myndigheterna som bygger på en villkorsbaserad strategi som genomförs stegvis, med riktmärken, tidsplaner, översynsklausuler och tillräckliga ekonomiska medel.
48. Europaparlamentet välkomnar rådets stöd till det ”östra partnerskap” som kommissionen just nu utformar för att stärka förbindelserna mellan EU och grannländerna i öster. Parlamentet betonar att detta partnerskap måste få ett konkret och påtagligt innehåll, särskilt i fråga om fri rörlighet och frihandel, men också tillräckliga ekonomiska resurser i EU:s budget.
 -
 - ◦
49. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas parlament.